

[Bertel Pedersen.]

1967 et udvalg, der skulle finde frem til en løsning af dette problem. Dette udvalg, som består af 2 repræsentanter for LO, 2 for Arbejdsgiverforeningen og 2 for lærlingeorganisationerne samt et sekretariat, fremlagde i foråret 1968 et forslag og en udarbejdet plan over en forsøgsuddannelse inden for jern- og metalfagene omfattende ca. 400 lærlinge pr. år, og dette forsøg løber nu af stabelen i august i år. Det vil sige, at man nu går i gang med en helt ny form for lærlingeuddannelse, idet man gennem en vekselvirkning mellem værkstedsskole og virksomheder søger at finde frem til en mere specialiseret faguddannelse. Disse forsøg, som nu bliver realiteter, skulle danne et godt grundlag for en revision af lærlinge-loven og en videre udvikling af de faglige grunduddannelser, og derfor er det vel mere realistisk at se på disse resultater og vurdere, hvilke ændringer der er nødvendige, i stedet for at nedsætte en ny kommission.

Indtil disse resultater foreligger, bør vi her i folketinget arbejde på, at det offentlige i fuld udstrækning overtager udgifterne ved den skolemæssige uddannelse, og at det offentlige endvidere i stor udstrækning yder uddannelsesstøtte til lærlinge under skolegangen i lighed med, hvad der bliver resultatet for de øvrige uddannelsessøgende, således at de faktiske leveomkostninger dækkes, idet man ad den vej i større udstrækning kan frigøre de faglige uddannelser fra bindingen til virksomheden, kan få skabt baggrund for en radikal omlægning af selve uddannelsessystemet og få aflønningsformen under opholdet på virksomheden bragt i relation til selve produktionsresultatet.

Vi venter på regeringens udspil med hensyn til en revision af uddannelsesfonden. Socialdemokratiet har gennem årene ved lovgivningsarbejdet været med til at give lærlingene og de uddannelsessøgende bedre vilkår. Derudover har fagbevægelsen gennem de bestående overenskomster i højere grad taget lærlingenes problemer med, når man har forhandlet, således at der er sket væsentlige lønmæssige fremskridt især i de seneste år. Men at der endnu ikke er dækning for, hvad det koster at leve i dag, derom er der ingen tvivl.

Vi vil være med til at skabe bedre muligheder for, at de unge ikke skal være af-

hængige af, om de har råd til at få en uddannelse; det skal også her være den enkeltes interesse og evner, der skal være det afgørende, og jeg er ikke sikker på, at forslagsstillernes ønske om nedsættelse af en kommission er den vej, vi skal gå. Men lad os se på spørgsmålet i et udvalg for at finde frem til en løsning af lærlingeuddannelsen og herunder også de økonomiske problemer. Dette spørgsmål vil som hidtil have socialdemokratiets store og positive interesse.

Simonsen: Når man foreslår nedsættelse af en kommission til behandling af et givet problemkompleks, skulle det jo gerne kunne fremme den pågældende sag. Med det kommissorium, der foreslås her i dag, vil resultatet, så vidt vi kan se, blive det stik modsatte. Som såvel ministeren som hr. Bertel Pedersen har været inde på, har vi allerede siddende det såkaldte Mikkelsen-udvalg, som blev nedsat i 1967, og som vi ved er langt fremme med drøftelserne af en modernisering af strukturen i erhvervsuddannelsen. Erhvervsuddannelsens tilpasning til folkeskolen ved vi behandles i forbindelse med undervisningspligtens forlængelse, og med hensyn til en forøgelse af stipendier til lærlingene, som vi fra vor side er meget indstillet på at være med til, er det en ting, som vi skal behandle i forbindelse med revisionen af ungdommens uddannelsesfond; vi har med hensyn til kriterierne for disse fordelinger allerede fået et righoldigt materiale fra det såkaldte von Elyben-udvalg. Endelig må det fastslås, at selve lærlingelønningerne, som vi også er meget enige i bør forhøjes, jo er et spørgsmål, som afgøres mellem arbejdsmarkedets parter.

Ud fra dette og på baggrund af, at vi ønsker de mest moderne betingelser for lærlingeuddannelsen, men ønsker dem gennemført så hurtigt, som det overhovedet er muligt, må vi afvise forslaget om nedsættelse af en kommission, der, så vidt vi kan se, kun vil sinke den udvikling, som allerede er i gang. Vi ser til gengæld frem til at få en hurtig afklaring i det udvalg, som allerede arbejder.

Robert Christensen: I det forslag til beslutning, vi behandler, er der en del ting, som kan lyde meget godt, men det er kommet på et meget uheldigt tidspunkt, da en